

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austryacka. — Angliā. — Francya. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 29. maja. Dnia 16. b. m. odbyła się uroczysta ceremonia ozdobienia pana dyrektora gr. k. głównej szkoły wzorowej we Lwowie, *Filemona Jurkiewicza*, złotym krzyżem zasługi nadanym mu łaską Jego c. k. apost. Mości w uznaniu jego długoletnich usług, a ceremonii tej dopełnił delegowany z c. k. namiestnictwa radca szkolny i inspektor szkół ludowych, p. *Edward Linsbauer* w obecności gr. k. scholastyka katedralnego i nadinspektora szkół ludowych, księdza Jana Żytockiego.

O godzinie 9. zrana zebrano się w sali z umysłu przy tej sposobności przyozdobionej grono nauczycieli obu głównych szkół wzorowych, tudzież wszystkich głównych i trywialnych szkół lwowskich, jak niemniej i kilku urzędników wyższej kategorii.

Pan inspektor szkół zagał ceremonie tę przemową, w której wspomniawszy zwięźle o zasługach tego dyrektora, i przypięwszy dyrektorowi osobiście krzyż zasługi, przy czem chór śpiewaków wykonał pod kierunkiem dyrektora śpiewu ruskiego, p. *Rutkowski*, hymn narodowy. Następnie złożył mu p. inspektor szkół życzenia swe wraz z księdzem scholastykiem katedralnym i gronem nauczycieli, a po odśpiewanej pieśni przez chór męzki miał jeden z uczniów do dyrektora następującą przemowę: „Wp. dyrektorze! Rodzicom naszym winniśmy wdzięczność za ich starania i troski, lecz większą jeszcze tym, którym rodzice powierzyli umysłowe wykształcenie nasze, to jest nauczycielom, na czele których stoisz p. Dyrektorze. Wszelkie swe starania poświęciłeś p. Dyrektorze przez długi szereg lat wychowaniu młodzieży, i byłeś nie tylko jej nauczycielem i dyrektorem, lecz oraz i ojcem.

Długoletnie te zasługi uznane i uświetnione są dziś nadaniem łaską Najjaśniejszego Pana złotego krzyża zasługi. Błogo nam dziś, że w imieniu naszym i naszych rodziców, możemy złożyć życzenia nasze, i oby Bóg Wszechmocny raczył Cię w długie lata zachować w zdrowiu i pomyślności dla dobra kraju i własnej rodziny. Tylko tem wynurzeniem wdzięczności możemy się odplacić, lecz przy tej sposobności przyrzekamy uroczystie, że dobrem zachowaniem się i pilnością naszą chcemy się i na przyszłość odwdziżyć.

Po odśpiewaniu znów pieśni zabrał głos gr. k. katecheta tej szkoły wzorowej, ksiądz *Lewicki*, i w imieniu grona nauczycieli szkoły tej miał do dyrektora, do reprezentantów władz wysokich i z kolei do dziatwy następującą przemowę: „Wp. Dyrektorze! Pozwilawszy z dziennika wiadomość o najłaskawszem nadaniu przez Jego c. k. apostolską Mość złotego krzyża zasługi w uznaniu długoletnich Twych p. Dyrektorze zasług około szkół, pospieszyliśmy niezwłocznie złożyć *in gremio* życzenia nasze z głębi serca pochodzące. Dziś jednak, kiedy z ust młodocianego zastępcy uczniów słyszymy wyrazy radości i zyczliwości pochodzące z serca nieskazitelnego, miło nam powtórzyć życzenia nasze w obec szanownego zgromadzenia i w obec dziatwy szkolnej.

Oby odznaka ta krzyża, która uświetnia Twe zasługi p. Dyrektorze, darzyła Cię zawsze błogosławieństwem Bożem. Krzyż ten, co od dnia dzisiejszego pierś Twą ozdobi, jest znakiem uznania szlachetności serca i umysłu Twego, a za Twym przykładem chcemy jak potąd tak i na przyszłość pracować zjednoczonemi siłami nad wykształceniem młodzieży, i tym sposobem przyczynić się do pomyślności kraju, i do przyszłego szczęścia dziatwy i jej rodziców.

„Tobie, Wielmożny i wielce szanowny radco szkolny i inspektorze szkół ludowych, Tobie, Przewielebny księże Prałacie i nadinspektorze szkół ludowych wynurzamy niniejszem szczerą podziękę naszą za przedstawienie tego męża zasłużonego do udekorowania, i dzięki też Wam za udział w uroczystości dzisiejszej, zaszczyconej Waszą obecnością. Chciejcie na usilną prośbę naszą podać do wiadomości władz wysokich, których członkami jesteście, że uznanie zasług szanownego Dyrektora przyjęliśmy z serdeczną wdzięcznością,

i że łaska Najjaśniejszego Pana nie omieszką wywrzeć wpływu zbawiennego na podwojenie gorliwości nauczycieli.

„Dziatwo kochana! Uczeń ten młody jest niewatpliwie wiernym tłumaczem uczuć serca waszego. Usta jego za was wszystkich mówiły i złożyły życzenia p. Dyrektorowi. Słusznie też wyznajecie, że jest ojcem dla was, gdyż wszystkie swe usiłowania poświęcił na wykształcenie młodzieży.

Ten krzyż zasługi, który dziś po raz pierwszy na piersi jego widzicie, jest oznaką najwyższego uznania Monarchy naszego i nagrodą długoletnich zasług jego. Łaska ta cesarska miła jest sercu jego, lecz to go najwięcej pociesza, że jako nauczyciel, dyrektor i ojciec pełnił zawsze powinność swoją. Starajcie się też być dziećmi dobremi, tak jak on dobrym ojcem jest dla was, zwłaszcza zeście teraz przyrzekli przynieść mu pociechę dobrem zachowaniem się i pilnością waszą. Dotrzymajcie tych przyrzeczeń dla szczęścia waszych rodziców i własnego szczęścia przyszłego, i o to was w tej chwili uroczystej zaklinam!

Od was zależy też pomyślność kraju; a że dobro narodów pochodzi tylko od Boga i przez Monarchę, zaczętem wznieść z głębi serca hymn narodowy: *Boże zachowaj!*“

Po odśpiewaniu hymnu tego przemówił na zakończenie ksiądz katecheta *Lewicki* do dziatwy gr. k. obrządku w języku ruskim:

„Dziatwo ruska! Podwójny macie powód do radowania się dnia dzisiejszego, gdyż mąż ten udekorowany, a wasz dyrektor życzliwy, jest także członkiem narodu naszego, który według sił i możliwości swojej przyczynia się do podźwignienia dobra jego. Wzniesmy przeto do Boga sercem wesołym i wdzięcznym zwyczajną pieśń kościelną! Zachowaj w długie lata o Boże c. k. inspektora naszego, Edwarda; księdza nadinspektora i Prałata Jana, i naszego kochanego dyrektora *Filemona!*“

Na tem skończyła się uroczystość udekorowania.

Asygnowaniem renty od kapitału wynagrodzenia za zniesione urbaryalia z dóbr Iwanówka dla funduszu stypendyalnego imienia *Andrzeja Zalchockiego* dla synów szlachty polskiej, podana została możność utworzenia nowych pięciu ręcznych stypendyów rocznie, po 100 złr. m. k., a obwieszczeniem Wydziału Stanowego z dnia 14. lutego r. b. l. 42, rozpisany został konkurs po koniec kwietnia r. b. dla młodzieży w publicznych szkołach naukę pobierającej.

W czasie rozpisanego konkursu uwolnione zostało nadaniem jednemu z stypendystów powyższej fundacji *Józefowi Sokołowskiemu*, słuchaczowi praw stypendyum z majątku fundacji *Żebrowskiego*, jedno dawniejsze stypendyum.

Wydział Stanowy, zważywszy złożone świadectwa dobrych postępów w szkolnych naukach, dobrych obyczajów i ubóstwa, trzymając się ściśle warunków aktem fundacyjnym zastrzeżonych, przystąpił po upływie terminu konkursowego do obsadzenia sześciu stypendyów fundacji *Zalchockiego*, przyczem z pomiędzy 27. ubiegających się kandydatów, następujący otrzymali stypendya po 100 złr. m. k. rocznie z drugim półroczem bieżącego roku szkolnego:

1. *Przedrzymirski Ludwik*, syn *Tomasza Przedrzymirskiego*, oficyalisty prywatnego, uczeń IV. normalnej klasy żółkiewskiej c. k. głównej szkoły obwodowej;

2. *Maluja Wiktor*, sierota po *Janie Malui*, byłym puruczniku c. k. armii, uczeń II. klasy normalnej lwowskiej szkoły ludowej u *S. Antoniego*.

3. *Kamiński Teofil*, syn *Juliana Kamińskiego*, pisarza i archiwisty w zakładzie naukowym imienia *Hr. Ossolińskich*, uczeń III. klasy normalnej lwowskiej r. k. szkoły wzorowej;

4. *Stadnicki Wilhelm*, syn *Jana Stadnickiego*, byłego c. k. urzędnika podatkowego, uczeń II. klasy normalnej lwowskiej r. k. głównej szkoły wzorowej;

5. *Stobiecki Julian*, sierota po *Józefie Stobieckim*, niegdyś c. k. profesorze, uczeń II. klasy normalnej lwowskiej c. k. głównej szkoły wzorowej; nareszcie

6. *Sabatowski Antoni*, syn *Fryderyka Sabatowskiego*, posiadacza części wsi, uczeń I. klasy gimnazyalnej, samborskiego gymnazjum wyższego.

Z Rady Wydziału Stanów królestw Galicyi i Lodomerji.

We Lwowie dnia 2. maja 1857.

(Ugłoszenie subskrypcji na założenie szkoły realnej w Krakowie.)

Kraków, 26. maja. *Krakauer Zeitung* zamieszcza następującą odezwę magistratu Krakowskiego z dnia 7. maja r. b.:

Stosownie do zawiadomienia wys. c. k. rządu krajowego z d. 14. kwietnia 1857 do l. 12.390, na mocy rozporządzenia wys. c. k. ministerstwa oświecenia z d. 24. marca 1851 do l. 6129, ma być w Krakowie założona pełna szkoła realna z 6 klas złożona. Toż samo rozporządzenie ministerjalne oznajmiło, że koszta najmu lokalu, urządzenia, środków naukowych, posługi i opał tej pełnej szkoły realnej, opędzone być mają z zasobów miejscowych, a na pokrycie tych wydatków utworzony ma być fundusz miejscowy. Na opędzenie powyższych wydatków potrzeba będzie najmniej 8000 do 9000 złr. mon. konw.

Aby kwotę takową zebrać, magistrat otworzył subskrypcję, polecił podwładnym sobie urzędem wojtowskim i zaprosił Izbę handlowo-przemysłową, tudzież kongregację handlową kupców chrześcian i kongregację filialną handlową izraelską do zbierania w tym celu składek.

Zadaniem szkół technicznych jest udzielać tych umiejętności, które w ogóle podnoszą produkcję i uzdolniają do stosownego użycia pracy.

We wszystkich państwach i krajach, gdzie istnieją dobrze i odpowiednio urządzone szkoły realne i techniczne, rękodzieła, fabryki i handel stoją na wysokim stopniu pomyślności.

Ojczyzna nasza nie liczy się bez wątpienia do ubogich krajów monarchii; albowiem ogrom płodów surowych wychodzi do zachodnich krajów koronnych, a nawet za granicę, gdzie takowe przerobione w warsztacie lub w fabryce, wprowadzane bywają na powrót za drogie pieniądze w postaci wyrobów rękodzielnych lub fabrycznych. Znany więc zysk wypływający z przerobienia, idzie na korzyść zagranicy.

O tym tylko kraju można powiedzieć, że znajduje się na wysokim stopniu dobrego bytu, gdzie produkcja surowa zarówno postępuje z przemysłem i handlem.

Wysoki rząd umie bardzo dobrze okoliczność tę oceniać, i usiłuje w tych krajach, gdzie przemysł i handel odłogiem leżą, budzić ku temu ducha i umacniać go przez zakładanie szkół technicznych.

Widne są korzyści materialne, jakich w ogóle szkoły techniczne obywatelom i najbliższej swej okolicy uczęszczają; zastosowanie bowiem umiejętności materialnych, przyrodniczych, mechanicznych, przedewszystkiem zaś technicznych, pouczać będzie ważnego użycia sił przyrodzonych, lepszego urządzenia narzędzi i stosownego ich używania, wykaże niejedną korzystną zmianę metody produkcyjnej, niejedno lepsze użycie materiału, spotrzebowanie bezużytecznych pozostałości i odchodów, ulepszy produkt, nauczy przysposabiać nowe, a we wszystkich zatrudnieniach technicznych, we wszystkich gałęziach produkcji zapewni pomyślny skutek.

Korzyść zaś umysłowa ta będzie, iż prawdziwa oświata przejmie owe szacowne, produkcyjne klasy mieszczaństwa, a tym sposobem rzadszy i utrwali wyższą obyczajowość.

Wszystkie te duchowne i materialne korzyści spłyną same przez się na miasto Kraków w najobszerniejszym rozmiarze, albowiem jako stolica kraju koronnego, największą ma ze wszystkich innych miast ludność, która szczęśliwym położeniem miejscowym i spieszny odbyt na płody, ma najlepszą sposobność rozwijać korzystnie rękodzieła i handel, i ponieważ mieszkańcy mogą synów swych bez wielkich nakładów i pod bezpośrednim dozorem swoim oddać dla ukończenia studiów technicznych. Interes przeto tutajszych mieszkańców niewątpliwie wymagaćby winien założenia jak najspieszniej szkoły realnej i zaopatrzenia jej we wszystkie potrzebne przyrządy i środki naukowe, bez których trudno liczyć na kwitnący stan podobnej szkoły technicznej. Magistrat żywi nadzieję, że mieszkańcy tego miasta we własnym dobrze zrozumianym interesie, w miarę sił swoich chętnie przyłożą się do wzmiankowanego powyżej funduszu, jaki koniecznym jest na pokrycie rzeczonych wydatków, albowiem zjednoczonymi tylko siłami wielkie cele osiągnąć się dają.

(Z podróży J. M. Cesarstwa. — Stan zdrowia Arcyksiężniczki Zofii. — Ułaskawienia.)

Wiedeń, 27. maja. *Gazeta wiedeńska* ogłasza następujące depesze telegraficzne c. k. jeneralnego gubernium węgierskiego do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych:

Gyula, 25. maja 9 godzina wieczór.

Podczas wczorajszego oświetlenia miasta urządzili celniejsi mieszkańcy obojej płci na cześć Najjaśniejszego Państwa świetny i wspaniały pochód z wachlami.

Dziś o godzinie 6 zrana odbył już Jego ces. kr. apost. Mość przegląd garnizonu, poczem raczył zwiedzić wszystkie zakłady wojskowe i cywilne.

Od godziny 8 do 10 przejeżdżał się Najjaśniejszy Pan po rzece Cisie, zwiedzając groble i tamy nadwodne. Po obudwu brzegach towarzyszył Jego cesarskiej Mości liczny poczet jeźdźców aż do miasteczka Körtreles.

Po przejeździe na Cisie udali się Najjaś. Państwo na Varas-hely i Oroshaza w dalszą podróż. U granicy Wielko-Warazdyńskiego okręgu administracyjnego mieli zaszczyt przedstawić się Ich Mościom Cesarstwu wyżsi naczelnicy c. k. władz niemniej też liczne deputacje mieszkańców. Zład podążyli Ich cesarskie Moście puszczą na Gerendas i Kigyös do Gyuli. Napływające zewsząd tłumy ludu witały Ich Cesarzskie Moście po wszystkich miejscach okrzykami serdecznego uniesienia, a liczne orszaki składające się niekiedy z kilku tysięcy ludzi, towarzyszyły całej podróży.

W Kigyös czekały przybycia Ich Mości Cesarstwa konne deputacje z komitatu aradzkiego. Wjazd Ich Mości Cesarstwa do Gyuli

nastąpił o godzinie piątej po południu, poczem była recepcja szlachty, dam, c. k. władz itp.

Najjaśniejszy Pan raczył udzielać także audyencyi prywatnych, i pozwolił przedstawić Sobie zgromadzone w mieście deputacje komitatów przyległych.

O godzinie 6 wieczorem była wielka uczta u dworu, a ze zmierzchem zajaśniało miasto o rzesistem oświetleniu.

Wielki Warazdyn, 26. maja.

Przed wyjazdem z Gyuli raczył jeszcze Najjaś. Pan oglądać wszystkie lokalności urzędów, poczem wraz z Najjaś. Cesarzową odjechał wzdłuż rzeki Kőres do miasteczka Döbez.

Do Wielkiego Warazdynu przybyli Ich Mości Cesarstwo o godzinie drugiej po południu, witani zewsząd okrzykami najżywszego zapalu. Po drodze spotykali się Najjaś. Państwo co chwila z licznymi pocztami jeźdźców, złożonych już z szlachty, już z wieśniaków bliższych i dalszych siół w okolicy. Wszyscy pragnęli towarzyszyć Najjaś. Państwu, a liczba ich dosięga dziś jeszcze kilku tysięcy.

W całej podróży otrzymują Najjaśniejsze Państwo nieprzerwanie najwymowniejsze dowody szczerzego przywiązania ludu. Powitani tutaj okrzykami radości nieprzejęrzanych tłumów ludu, odsluchali Najjaśniejsze Państwo mszy ś. z *Te deum* w kościele katedralnym. Potem nastąpiły przedstawienia szlachty, dam, władz publicznych, różnych korporacji prywatnych i wielce licznej deputacji z Sie-dmiogrodu.

O 6. wieczorem była wielka uczta, ze zmierzchem oświetlono miasto.

— Stan zdrowia Najdostojańszej Arcyksiężniczki Zofii postępuje na drodze polepszenia. W ciągu dnia 24. maja ubywały w pomyślny sposób wszystkie symptomy słabości żołądka; a z małemi przerwami przeminęła noc spokojnie.

Nazajutrz polepszało się bez przerwy, noc nastąpiła bardzo spokojna, sen był wielce orzeźwiający.

— Jego ces. król. apost. Mość raczył w drodze najwyższej łaski darować resztę kary pięciu mniej obciążonym więźniom w Jass-bereny, a trzem w Szegedynie. Jednego więźnia w Kecskemet ułaskawił Najjaśniejszy Pan zupełnie, drugiemu opuścił część kary.

Anglia.

Roboty około portu w Holyhead.)

W Holyhead wysadzono dnia 21. b. m. w powietrze skałę ogromną dla ułatwienia budowy portu tamtejszego. Przedsięwzięcie to powiodło się jak najpomyślniej, i jednej chwili wyleciało urwisko, wagi 160.000 beczek najtwardszej opoki kwarcowej za pomocą ładunku 21.000 funtów prochu. Ciekawych zebrało się do 10.000.

Francya.

(Nowiny dworu. — Ich Mość cesarstwo w Apremont. — Rewia odwołana. — Hr. d'Argent podał się do dymisji.)

Paryż, 23. maja. *Monitor* donosi: Cesarz pracował wczoraj w Fontainebleau z obecnymi na zamku ministrami, a około godziny 5tej po południu wyjechał w towarzystwie Cesarzowej, Króla Bawarskiego, Wielkiej księżny Badeńskiej Stefani i całego dworu do Apremont. — Na dniu 25. b. m. o godzinie 9. wieczór będzie w Tuileryach wielka recepcja.

Ich Mość Cesarstwo i Król Bawarski powrócą dopiero jutro do Paryża. Rewia, która miała się odbyć na polu marsowem na cześć Króla, została odłożona dla wielkiego upału.

Lord Cowley odjedzie w przyszły poniedziałek do Anglii, sama zaś Lady Cowley wyjechała do Wiesbaden i przepędzi tam całe lato. Hrabia d'Argout, gubernator banku francuzkiego, podał się przedwczoraj do dymisji.

Depesza telegraficzna z **Paryża** z 24. maja donosi: „Ich Mość Cesarstwo powracają dziś do stolicy. — Wiadomość, że miała odbyć się rewia, odwołuje dziennik urzędowy. — Sprawozdawcą komisji ciała prawodawczego do rozpoznania projektu względem przedłużania przywilejów banku jest pan Dumirai.“

Niemce.

(Posiedzenie sejmiku związkowego.)

Frankfurt, 22. maja. Na 17tem tegorocznym posiedzeniu sejmiku związkowego, które się odbyło 20. maja, oznajmiło przyzdyum zgromadzeniu o zgonie jednego z najstarszych członków jego, burmistrza Smidt'a z Bremy, i uczciło pamięć długoletniej czynności tego męża znakomitego, który zasłużył się dobrze tak swemu miastu-rodzinnemu, jak niemiennie i ojczyźnie wspólnej. Zgromadzenie przyjęło oświadczenie to z żywym udziałem, i upraszało przyzdyum, by pozostałej rodzinie zmarłego wyrażono szczerą kondolencję.

Następnie oznajmiono wystąpienie pełnomocników do komisji prawodawstwa handlowego w Norymberdze i publikację uchwały związkowej z 12. marca r. b. względem ochrony dzieł dramatycznych i muzykalnych od nieprawego ich przedstawiania, tudzież przedłożono wykazy zaciągu do armii związkowej.

Na przedstawienie wydziału w sprawach wojskowych przyzwoliło zgromadzenie na wykopanie studni w potrzeb wojska w Moguncyi i wyznaczyło potrzebne na to fundusze. Na przedłożenie zaś wydziału mianowanego do przeprowadzenia art. XIV. aktu związkowego przesłano rządowi wielkiego księstwa heskiego zazalenie kilku stanowych posesyonatów tamtejszych przeciw nadwężeniu praw

zabezpieczonych im aktem związkowym i upraszano rząd pomieniony o wyjaśnienie tej sprawy.

Wydział kas związkowych i do spraw finansowych przedłożył rachunki kasy matrykularnej i kancelaryjnej na rok 1855 i zdał raport o wypadku rewizji tych kas, a na mocy którego potwierdzono rachunki wspomniane.

Królestwo Polskie.

(Ułaskawienie.)

Warszawa, 24. maja. *Gazeta warszawska* donosi: Jego Cesarska Mość na przedstawienie J.O. księcia namiestnika Królestwa najmiłostwiej dozwolił raczyć przebywającym we Francji wychodźcom polskim: Benedyktowi Hermanowi, Ludwikowi Jabłkowskiemu, Teofilowi Poszyńskiemu, Stanisławowi Darewiczowi i Michałowi Boguckiemu powrócić do królestwa polskiego na zasadach najwyższego ukazu z dnia 27. maja 1856.

Tureya.

(Wiadomości bieżące. — Francuzki komisarz w księstwach naddunajskich. — Zaszczyty znakomitym obywatelom. — Agitacye. — Przekopy Suez. — Bank.)

Do Marsylii nadeszły wiadomości z **Konstantynopola** z 14. maja. Francuzki komisarz w sprawie księstw naddunajskich, pan Talleyrand, wysłał jednego z swoich sekretarzy w misji do dywanu w Konstantynopolu. — Cesarz austriacki zaszczycił orderem kilku znakomych mężów w Księstwach naddunajskich; także Cesarz rosyjski przysłał kilka orderów, między innymi metropolicie moldawskiemu. Prasa nieprzestaje w księstwach naddunajskich agitować za unię. Dzienniki stołeczne podają opisy metyngów, jakie wyprawiono w Konstantynopolu za poparciem projektu względem przekopania międzymorza Suez. Niedawno odbyło się zgromadzenie najznakomitszych bankierów i kupców w Konstantynopolu u pana Boltazzi, przyczem naradzano się nad nowymi środkami do utworzenia banku.

Azya.

(Doniesienia z Chin.)

Z morza chińskiego podaje *Monitor floty* listy z 2. kwietnia z doniesieniem, że Jego Excelencya Yeh zajął teraz w Su-Cze-Ting, mieście fabrycznem, odległym o 25 kilometrów od Kantonu, korzystną, warowną pozycję na czele 30.000 ludzi i że stara się pomnażać załogę przymusową rekrutacją. Z końcem marca dowiedzieli się Anglicy, że kilku angielskich majtków, żołnierzy, dwóch podoficerów i jeden kapral, których Chińczycy napadli i uprowadzili przy rozmaitych sposobnościach, znajdują się w obozie Yeh'a i bardzo źle są traktowani. Postanowiono więc zawrzeć kartel względem wymiany jeńców i pewien cudzoziemski agent, który dawniej zostawał w stosunkach z Yeh'em ofiarował się z przysługą swoją. Gdy stanął w głównej kwaterze, Yeh rzekł do parlamentarza: „Ty chcesz wymienić tych 16 Anglików, którzy znajdują się w mojej mocy, za podwójną liczbę poddanych chińskich, między którymi znajduje się kilku tatarskich oficerów i komendant dzonek cesarskich, ale ja niepotrzebuję waszych jeńców, możecie ich zatrzymać i postąpić z nimi jak się podoba. A co do tych 16 Anglików, dowiesz się jutro o mojem postanowieniu, jeśli masz potrzebne środki do układow”. Nazajutrz w południe przyszedł adjutant Yeh'a, Sinva, i żądał 500 piastrow za głowę. Parlamentarz napisał do Hongkongu, przysłano pieniądze i jeńcy zostali wydani. Później dowiedziano się, że Yeh wyznaczył tylko po 400 piastrow i że Sinva w mienianiu tylko, że Anglicy targować się zechcą, żądał po 500. — Yeh zostaje ciągle w stosunkach z dworem pekińskim i wyprawia raporta o zwycięztwach. Stan rzeczy w pięciu portach niezmienił się wcale. Yeh dowiedziawszy się, że w Fu-czeu-fu, głównej targowicy czarnej herbaty, robią cudzoziemcy jeszcze znaczne interesy, wysłał drużynę swoich przybocznych trabantów z rozkazem natychmiast popalić towary angielskie i skonfiskować składy chińskie. W Szanghai jednak idzie jeszcze handel dawnym trybem. Tamtejszy mandaryn bowiem jest zaciętym przeciwnikiem polityki Yeh'a i stara się utrzymać przyjaźne stosunki z cudzoziemcami, a dwór pekiński nieśmie go usunąć w obawie, ażeby odważny mąż ten nieprzeszedł do powstańców i niepociągnął za sobą twierdzy i całej prowincyi. Dlatego też nieopuszczali dotąd Szanghai ajenci europejscy, a trzy wielkie banki tamtejsze prowadzą jak dawniej swoje sprawy bez przeszkody.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 27. maja. Według ostatniej depeszy telegraficznej w wieczornej „Gazecie wiedeńskiej” przepędzili Ich Mość Cesarstwo dzień wczorajszy w Wielkim Waradynie.

Werona, 26. maja. Ogłoszony wczoraj wieczór buletyn donosi o stanie zdrowia feldmarszałka Radetzkiego: Jego Excelencya przepędził dzień spokojnie bez bólu, czasami w wesołej rozmowie z obecnymi.

Turyń, 23. maja. Cesarzowa rosyjska Matka odjechała do Szwajcaryi.

Paryż, 26. maja, 6 1/2 godz. wieczór. Właśnie podpisany został traktat w sprawie neuenburgskiej. Text ten sam co w projekcie, tylko artykuł względem wynagrodzenia w sumie miliona franków został wykreślony. Posiedzenie konferencyi zaczęło się o 3ciej godzinie po południu, a skończyło się o 7. wieczór.

Paryż, 27. maja. *Monitor* donosi, że traktat między Prusami a Szwajcaryą podpisało wczoraj sześciu pełnomocników. Kwe-

stya neuenburgska została stanowczo załatwiona zniesieniem praw udzielnosci Króla Pruskiego do księstwa Neuenburgu i zobowiązaniami, jakie objęła Szwajcaryja. Ogłoszenie traktatu nastąpi po wymianie ratyfikacyi najdalej za 21 dni. — Wczoraj wieczór renta 3% 69.42 1/2.

London, 25. maja. Do Liwerpoolu zawiął paropływ „Afrika” z wiadomościami z Nowego-Yorku z 13. b. m. — Nieprzywozi żadnych instrukcyi dla ambasadora Dallas do nowych propozycyi względem centralnej Ameryki. Buchanan niechce nie decydować przed zebraniem się kongresu, gdzie ta kwestya przedłożona będzie senatowi.

Z Madrytu nadeszła depesza telegraficzna z doniesieniem, że dnia 21. b. m. przybył do tej stolicy rosyjski ambasador Galiczyn.

Sztokholm, 22go maja. *Post-Ztg.* donosi, że Jego Mość Król wyzdrowiał.

Berna. Dziennik *Bund* zawiera z kantonu Wallis następującą depeszę: „Rada stanu złożona na nowo z panów Allet, Sepibus, Riedmatten, Luder i de Bons. Skojarzenie rozbiło się, ani jeden z liberalistów nie został obrany.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 29. maja. Na naszym dzisiejszym targu płacono za mocz przemyć (82 1/2 \mathcal{A}) 4r.30k.; żyta (74 3/4 \mathcal{A}) 2r.33k.; jęczmienia (64 \mathcal{A}) 1r.53k.; owsa (46 1/3 \mathcal{A}) 1r.32k.; hreczki 2r.16k.; grochu 2r.12k.; kartofli 1r.25k.; — za cetnar siana 1r.12k., okotów 48k.; za sag drzewa bukowego 11r.26k., dębowego 9r.9k., sosnowego 9r.28k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 29. maja.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	47	4	50
Dukat cesarski	4	50	4	53
Półimperyal zł. rosyjski	8	19	8	23
Rubel srebrny rosyjski	1	37	1	38
Talar pruski	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	82	20	82	45
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	79	21	79	50
5% Pożyczka narodowa	83	45	84	15

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 29. maja.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	82	30
„ przedał „ „ 100 po	83	—
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	1	37 3/4

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 26. maja.

	5% za sto	83 1/8	w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	84 1/2	82 1/8
detto pożyczki narod.	5%	84 1/2	84 3/8
detto „ „	4 1/2%	73 1/4	73 3/8
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—	—
detto „ „ z r. 1839	—	139 1/2	139 1/2
detto „ „ z r. 1854	—	110 1/2	110 1/2
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—
detto galicyjskie i węgierskie	5%	80 81 3/4 1/2	81
detto krajów koron.	5%	—	—
Akeye bankowe	1007	1008	1007
Bankowe listy zastawne 5% z term. wypłaty za 12 miesięcy za 100 złr.	99 5/16	—	99 5/16
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	618 3/4	620	620
Akeye austr. Instyt. kredyt. handlu i przemysłu na 500 złr. (30% wpłacone)	240 3/4	238 3/4 239 1/2	239 1/4
Akeye c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel. państwa na 200 złr. czyli 500 franków	—	—	—
detto na 130 złr. czyli 325 frank.	283	283 3/4	283 1/2
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	2061 1/4	2037 1/2	2050
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.	—	—	—
Akeye kolei Cesarzowej Elż. na 200 złr.	—	—	—
Akeye południowo-półn. niem. kolei komunikacyjnej na 200 złr.	213 3/4	—	213 3/4
Akeye kolei nadeisańskiej na 200 złr.	—	—	—
Akeye lomb. wen. kolei żel. na 192 złr.	—	—	—
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	565	570	568
Akeye austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	421 1/4	—	421 1/4

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 26. maja.

		w przecięciu.
Amsterdam za 100 hell. złotych	87 1/4 1/4 l.	87 1/4 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	105	105 uso.
Berlin za 100 tal. prus.	—	3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	104 1/4 104	104 1/4 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	121	121 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	76 3/4 77 1/8	77 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	105 1/4	105 1/4 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10-13 11 1/2	10-12 1/2 3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	—	2 m.
Marsylia za 300 franków	121 3/8	121 3/8 2 m.
Paryż za 300 franków	—	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	121 5/8 1 1/2 5/8 l.	121 5/8 2 m.
Konstantynopol za 1 złoty Para	264 1/2	264 1/2 31 T. S.
Cesarzskie dukaty	77 3/8	77 3/8 Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 27. maja o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84³/₈ 84¹/₂. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 94¹/₂ — 95. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 — 96¹/₂. Obligacje długu państwa 5% 83 — 83¹/₂, detto 4¹/₂% 73¹/₄ — 73¹/₂, det. 4% 65¹/₂ — 65³/₄, detto 3% 50 — 50¹/₂, detto 2¹/₂% 42 — 42¹/₂, detto 1% 16¹/₂ — 16³/₄. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88¹/₂ — 88³/₄. Galic. i węgier. 5% 80 — 81¹/₄. Detto innych krajów koron. 86 — 86¹/₂. Obl. bank. 2¹/₂% 64 — 64¹/₂. Pożyczka loter. z r. 1834 333 — 334. Detto z r. 1839 139¹/₈ — 139³/₈. Detto z r. 1854 110¹/₂ — 110³/₈. Renty Como 16 — 16¹/₄.

Galic. list. zastawne 4% 81 — 82. Póln. Oblig. Prior. 5% 87 — 87¹/₂. Glognickie 5% 82 — 82¹/₂. Obligacje Dun. żegluga par. 5% 85 — 86. Oblig. Lloyd (w srebrze) 5% 92 — 93. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 111¹/₂ — 112. Akcyi bank. narodowego 1006 — 1007. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 236¹/₄ — 237. Akcyje niż. austr. tew. eskomp. 124 — 124¹/₄. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 260 — 262. Detto póln. kolei 202¹/₂ — 202³/₄. Detto tow. kol. żel. za 500 frank 281³/₄ — 282. Detto kolei ces. Eliz. po 200 zlr. z wypłatą 30% 100⁵/₁₆ — 100⁷/₁₆. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 106⁵/₈ — 107³/₄. Detto cisiańskiej kolei żel. 100⁵/₁₆ — 100³/₈. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 259 — 259¹/₂. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 198 198¹/₂. Detto losy tryest. 103 — 104. Detto tow. żegl. parowej 568 — 569. Detto 13. wydania — — —. Detto Lloyd 423 — 425. Peszt. mostu łańcuch. 74 — 75. Akcyje mlyna parowego wiedz. — — —. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 27 — 28. Detto 2. wydania 37 — 38. Esterhazego losy 40 zlr. 79¹/₂ — 80. Windischgrätz losy. 27¹/₂ — 27¹/₂. Waldsteina losy 29 — 29¹/₄. Keglevicha losy 14¹/₄ — 14¹/₂. Ks. Salma losy 40 — 40¹/₄. St. Genois 39¹/₂ — 39³/₄. Palfego losy 38¹/₂ — 38³/₄. Clarego 38¹/₂ — 38³/₄.

Amsterdam 2 m. 87¹/₈. — Augsburg Uso 105. — Bukareszt 31 T. 265. Konstantynopol 31 T. 465. — Frankfurt 3 m. 104¹/₈. — Hamburg 2 m. 77. — Liwurna 2 m. 105¹/₄. — Londyn 3 m. 10 — 12¹/₂. — Medyolan 2 m. 104¹/₈. — Paryż 2 m. 121⁵/₈. — Cesarzskich ważnych dukatów agio 7³/₄ — 7⁷/₈. — Napoleondor 8 13 — —. Angielskie Sover. 10 19 — 10 20. Imperyal Ros. 8 24.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i wexli.

Dnia 29. maja.

Oblig. długu państwa 5% 82¹⁵/₁₆; 4¹/₂% —; 4% —; z r. 1850 —; 3% —; 2¹/₂% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1005. Akcyje kolei póln. 2020. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żegluga parow. 568¹/₂. Lloyd 421¹/₄. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższ. austr. Towarzystwa eskompowego à 500 zlr. 617¹/₂ zlr.

Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 105¹/₈ 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 104¹/₈ 2 m. Hamburg 77¹/₄ 2 m. Liwurna 105¹/₈ 1. 2 m. Londyn 10 — 12¹/₂. 2 m. Medyolan —. Marsylia 121⁵/₈. Paryż 121⁵/₈. Bukareszt 265. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 7⁷/₈. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. —. Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. 80³/₄; innych krajów koron. —. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 110³/₈. Pożyczka narodowa 84⁷/₁₆. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 277 fr. Akcyje c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 237¹/₂. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje zachodniej kolei żelaznej 200¹/₂.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 29. maja.

Hr. Dzieduszycki Jan, PP. Czerwiński Sew., Tytus Jaruntowski i Sokulski Piotr, z Rosyi. — Hr. Karabek Wład., z Tarnopola. — Płachta E. c. k. rotm. z Gródka. — Br. Romaszkan Mik., z Wiednia. — PP. Biliński F., z Olaszanki. — Bandrowski Woj., adw. kraj. z Tarnowa. — Bartsch, c. k. rotm.

z Jass. — Chrzanowski M., c. k. pens. radca sądu kraj., z Stanisławowa. — Jaroszyński Ed., z Krakowa. — Janko Jan, z Hoszan. — Kaczkowski Mich., c. k. radca sądu kraj., z Stryja. — Listowski Alex., z Cyeowa. — Paluszyński Józef, z Ulicka. — Piasecki Jędrzej, gr. k. dziek., z Skwarzawy. — Preliez Ignacy, c. k. major, z Krużyk. — Malisz Wład., z Białogokamienia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 29. maja.

Hr. Ożarowski Konst., do Lackiego. — PP. Bogdański Edw., do Zabłociec. — Brodzki Adam, do Ostrowa. — Chrzanowski Michał, pens. c. k. radca sądu kraj., do Wiszni. — Dahlke Felix i Nowosielski Piotr, do Łąki. — Jaruntowski Tytus i Wierzbowski Felix, do Zaskowiec. — Kaczkowski Michał, c. k. radca sądu kraj., do Kałusza. — Klechski Jan, do Wierbiaża. — Millo Alex., ks. mol. pułkow., do Wiednia. — Morawski Konst., do Sasowa. — Pierzechała Ignacy, do Uszkowiec. — Pajęczkowski Józef, do Pieczygór. — Podlewski Fr., do Kozówki. — Strzelecki Eug., do Wyrowa. — Sahajdakowski Jan, do Nowogomiasła. — Tyszkowski Jan, do Kałnego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	324.15	+ 8 1°	87.1	połud.	sl. pochmurno
2. god. popoł.	325.08	+ 10 6°	77.8	połud.-zach.	sl. „
10. god. wiecz.	325.69	+ 8 3°	85.3	zach.	sl. jasno

Wysokość deszczu 0.56.

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: „Die Zauberflote.“ (Ostatni występ gościnny panny Tjetjens i pana Gustawa Walter.)

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 2. czerwca: Licytacja na przedsiębiorstwo budowy wozowni dla artylerji we Lwowie. — Licytacja na dostawę 233.200 sztuk cegieł w Brodach. — Licytacja potażu w Czerniowcach.

Dnia 3. czerwca: Licytacja części dóbr Kopeczyńce w Stanisławowie. — Wydzierżawienie miejskiej propinacei w Samborze.

Dnia 4. czerwca: Wydzierżawienie folwarków Medenice i Radelicza w Samborze.

Dnia 5. czerwca: Licytacja realności nr. 680 i 346 w Czerniowcach. — Licytacja na dostawę szutru na gościniec w Przemyślu.

Dnia 10. czerwca: Wydzierżawienie mlyna pod Nowosielią w Dolinie.

Dnia 15. czerwca: Licytacja realności nr. 244 w Przemyślu. — Licytacja realności nr. 134 w Jarosławiu. — Licytacja realności nr. 36, należącej do Hołoskowa w Delatynie.

Dnia 17. czerwca: Licytacja realności nr. 17 w Samborze. — Wydzierżawienie browaru w Medenicach.

Dnia 18. czerwca: Licytacja dóbr Ochładów z przyległościami w Złoczowie. — Licytacja realności nr. 52-48 we Lwowie.

KRONIKA.

Na ostatnim posiedzeniu „Berlińskiego towarzystwa uczonych“ zastanawiało doświadczenie, dlaczego pociągi na kolei żelaznej z północy na południe bieżące, wywracają się na stronę zachodnią; a przeciwnie na stronę wschodnią gdy bieżą z południa na północ. — Lubo towarzystwo nie w tem nie uradziło, — a kombinacje pędu lokomotywu z pędem rotacji ziemskiej nie zdrowego nie wyświetliły, jeszcze wielkie zachodzi pytanie, czy swe doświadczenie które pod rozbiór wzięto, samo jest prawdziwe.

— Poczta angielska zatrudnia obecnie 23,130 osób pominawszy kolonie, 55 agentów za granicą i 8 urzędników w służbie łodzi pocztowych. Między podaną powyżej liczbą jest 10,366 poczmistrzów, 1,593 pisarzy, i 40 sekretarzy, nadzorców i t. p. W samej stolicy zatrudnia poczta 3,200 ludzi.

— Ostatnimi czasy przedsiębrano na rzece Medwaj pod Chatam ciekawe i pomyślne próby rzucenia połowego mostu łańcuchowego. Główną zasługą wynalazku tego jest to, że cały przyrząd całkiem pojedynczy, i że w przeciągu najwięcej 3 godzin można most połowy rzucić na rzece 50 do 100 stóp szerokiej. przeprowadzić działa najcięższego kalibru, tudzież najcięższe nawet oddziały piechoty i jazdy, i w nadzwyczajnie krótkim czasie złożyć most na powrót i wozić go za wojskiem. Wynalazcą tego mostu jest p. Jones, sergent-major z korpusu inżynierów.

— (Fatalny znaczek pisemny.) W Paryżu umarł w miesiącu lutym r. b. niejaki p. M., i pozostawił własnoręczny testament, kończący się temi słowy: „W dowód szczerego przywiązania mego do kuzynów moich Karola i Henryka, je *légue a chacun d'eux (lub deux) cent mille francs.*“ (t. j. według pierwszej pisowni: „zapisuje każdemu z nich po 100.000 franków,“ według drugiej zaś: „każdemu po dwakroć sto tysięcy franków.“) Papier złożono zaraz po napisaniu testamentu, i dlatego zamazały się niektóre litery. Obdarzeni zapisem utrzymują, że apostrof (') jest przypadkowy i pochodzi z zamazania się liter, gdy tymczasem spadkobierca, syn zmarłego utrzymuje, że znak ten pisemny położony został umyślnie od testatora. Fatalny ten apostrof

przynosi mu więc 200.000 franków straty, zwłaszcza, że z dalszych wyrazów testamentu trudno dociec prawdziwej myśli testatora.

Przewodnik lwowski.

Do nabycia w kancelaryi Stanowej we Lwowie:

Poczet szlachty galicyjskiej i bukowskińskiej,

oprawny egzemplarz po 4 r. 30 kr. — Z upoważnienia sprzedawane egzemplarze opatrzone są cechą, t. j. wyciśniętym na karcie tytułowej herbem Stanowym.

Do nabycia w Redakcyi Gazety Lwowskiej:

Komunikacya gościnie i drogi w Galicji w roku 1855 przez Ka. Wa. 20kr.

Komunikacya gościnie i drogi w administracyjnym okręgu lwowskim w r. 1856 przez Ka. Wa. 20kr.

O kniaztwach we Wsiach Wołoskich przez Alex. hr. Stadnickiego 40kr.

Czyszczenie obrazów, wzorem Restauratorów szkoły francuskiej 20kr.

O stosunkach handlowych Scytyi, ze względem na stanowiska żegluga na Sanie, a w szczególności Leżajsk; przez Jana Konrada hr. Załuskiego 40kr.

Dodatek tygodniowy Nr. 22.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Rodowód Jana Kochanowskiego z Czarnolasu przez Alexandra z Siecina hr. Krasieckiego.

2. Uprawa, wydatek i odstawa tytoniu, w obrebie Jagielnickim, Manasterzyskim i Zabłotowskim w r. 1856-1857.

(Obreby Jagielnicki i obreby Manasterzyski).

3. L w ó w. Dokument z r. 1539. Makary, biskup haliński, lwowski i kamieniecki, postanawia kapitułę przy cerkwi katedralnej św. Jęrzego, wyznacza sposoby utrzymania i rygor kościelny wprowadza.